

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta:	Jan Kořistka
Téma práce:	Náhradní mateřství v judikatuře Nejvyššího soudu a Ústavního soudu
Rozsah práce:	65 stran vlastního textu (podle prohlášení autora 146 947 znaků vč. mezer, tj. 81,64 normostran)
Datum odevzdání práce (podle IS):	23. 03. 2020

1. Aktuálnost (novost) tématu

Jde o téma vysoce aktuální, jak dokládá samotný obsah práce, kde autor pracuje se soudobou judikaturou na dané téma. Aktuálnost tématu je podtržena skutečností, že téma náhradního mateřství získává v posledních letech značný mezinárodní aspekt (hovoří se dokonce o přeshraničním náhradním mateřství), takže české soudy jsou postaveny před dosud neřešenou (či raritní) problematiku uznání cizích rozhodnutí týkajících se nejrůznějších forem náhradního mateřství.

Hodnocení konzultanta: Výběr tématu hodnotím na základě uvedeného kladně. Zpracování tohoto tématu je schopno osvědčit, zda si diplomant osvojil teoretické poznatky založené na soudobém stavu vědeckého poznání, výzkumu a vývoje, na zvládnutí jejich aplikace a na rozvinutí schopností k tvůrčí činnosti.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Náročnost úspěšného zpracování tématu je značná, což je dáno dvěma faktory. Za první, jde o poměrně úzce vymezené téma (autor se samozřejmě nevyhne nutnosti zvládnout v obecnosti teoretická východiska právního založení filiace a zejm. mateřství a konceptu náhradního mateřství), jádrem práce však bude analýza dosud velmi řídké judikatury. Za druhé, je zřejmé, že k danému – úzkému – tématu existuje jen velmi omezený okruh literárních zdrojů (vyjma v českém prostředí již postupně se etabloující zdroje ohledně náhradního mateřství). Autor se rovněž – vzhledem k zmíněnému mezinárodnímu prvku – neobejde bez práce se zahraničními zdroji. To vše v souhrnu zvyšuje náročnost tématu na jeho úspěšné zpracování.

Hodnocení konzultanta: Náročnost zvládnutí těchto teoretických otázek, jakož i prokázání souvisejících praktických znalostí, při čemž ani nelze čerpat ze standardního rozsahu literatury, odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu.

3. Formální a systematické členění práce

Po systematické stránce je práce členěna do deseti celků, jimž formálně odpovídá deset kapitol (z toho první a poslední jsou úvod a závěr práce). Autor postupuje podle osvědčené systematiky od obecného k dílčímu. Tak v kap. 2 se zabývá rodičovstvím obecně, v kap. 3 pak jednotlivými rovinami rodičovství. Těžiště práce ovšem spočívá v kap. 4 a násl. (náhradní mateřství, právní stav a praxe v ČR a konečně v kap. 6 až 9 se věnuje konkrétní judikatuře). V kap. 10 pak své poznatky shrnuje a vyslovuje vlastní závěry.

Z uvedeného vyplývá, že formální členění na kapitoly odpovídá celkové systematické a logické stavbě práce, jednotlivé věcné celky jsou do kapitol a podkapitol členěny přehledně. Jednotlivé kapitoly se dále dělí na menší celky, při čemž i toto dělení je koherentní s celkovou systematikou práce (rovněž v rámci podkapitol autor postupuje zpravidla od obecného k jednotlivostem). Toto podrobné dělení dále svědčí o značné hloubce zpracování tématu.

Hodnocení konzultanta: Systematika práce i její formální členění odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu.

4. Vyjádření k práci

V úvodu autor vymezuje základní teze a rozčlenění práce na tři hlavní tematické celky. Hlavním cílem práce je „*podrobně analyzovat současný přístup soudů k problematice náhradního mateřství a nastínit možnou budoucnost tohoto institutu ve světle aktuální judikatury.*“ K náročnosti zvládnutí tohoto cíle (resp. zpracování práce jako celku již výše). Kladně hodnotím v rámci tématu práci se zahraničními zdroji (9 pramenů). Kladně hodnotím rovněž vyslovování vlastních názorů napříč prací (s. 32, 33, 34, 35, 38, 40, 50, 51, 57, 60, a v závěru práce).

Autorovi vytýkám drobné formální nedostatky. Název podkapitoly 5.3.1 by neměl začínat značkou „§“, na s. 60 je zjevně omylem chybějící odkaz – místo toho je strojový text „Error! Reference source not found.“ Je možné, že druhá zmíněná vada vznikla při konverzi souboru doc. na pdf., nicméně i tak je třeba věnovat revizi textu náležitou pozornost. Na s. 75 (nečíslované) v seznamu zdrojů je neúplná (nedopsaná) přesná citace díla Frintová-Frinta. Podobné zbytečné lapsy by se v pracích tohoto druhu neměly vyskytovat a vzhledem k tomu, že jde o tři zbytečné formální nedostatky, navrhuji (prozatím) snížení klasifikace o jeden stupeň.

Celkově práci hodnotím jako zdařilou, a to ohledně logické stavby, hloubky zpracování tématu i použitých právně-hermeneutických metod. Vzhledem k formálním nedostatkům navrhuji snížení klasifikace o jeden stupeň.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl diplomové práce je uveden výše. Autor tento cíl splnil , pro veškeré jeho závěry lze nalézt oporu v textu práce.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Diplomant při zpracování zvoleného tématu prokázal schopnost samostatné práce , a to jak pokud jde o literaturu, a to včetně zahraniční, tak judikaturu. Automatická kontrola shod provedená systémem theses.cz generuje dokument čítající 8002 stran, představující 444 dokumentů obsahujících shody. Míra shody však v žádném dokumentu nepřesahuje 5%. Nakolik je v lidských silách a časových možnostech vyhrazených pro posouzení práce takto obsáhlý dokument prostudovat, lze konstatovat, že nalezené shody se týkají povětšinou názvů právních předpisů či citací zákonných textů, které logicky musí být shodné. Automatická kontrola shod provedená systémem Turnitin indikuje 100 zdrojů obsahujících shody, čímž generuje celkovou podobnost (<i>overall similarity</i>) 30 %. Z toho je však třeba věnovat pozornost pouze zdroji č. 1, kde je indikována shoda 12 % (zdroje č. 2 a 3 vykazují shodu 2 % a počínaje zdrojem č. 4 jde pouze o 1 %). Pokud jde zdroj č. 1, lze konstatovat, že indikované shody se týkají především ustálených citací profilující teoretické literatury, ustálených právních obrátů, včetně latinských, citací zákonných ustanovení a judikatury. Na základě těchto kontrol tedy nelze učinit závěr, že by diplomant nepostupoval při tvorbě práce <i>lege artis</i>.
Logická stavba práce	Logická stavba práce je již zhodnocena výše a

	Ize ji hodnotit jako zdařilou.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autor pracuje s literaturou řádně a průběžně na ni odkazuje (celkem 185 pozn. pod čarou na 81 normostranách je jistě nadprůměrný počet). Seznam použité literatury je přehledný. Ze seznamu vyplývá, že autor pracoval s cca padesáti publikacemi ať už monografického či časopiseckého charakteru, včetně zahraničních – srov. již výše. Rovněž práce s judikaturou je více než dostatečná (celkem dvacet šest judikátů), to zvláště vzhledem k úzkému vymezení tématu. To je zcela dostačující v rámci požadavků kladených na práce tohoto druhu, a to tím spíše, že výše byl zmíněn omezený okruh české odborné literatury.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Autor téma zvolené v názvu diplomové práce zpracoval co do podrobnosti způsobem odpovídajícím požadavkům na práce tohoto druhu, k podrobnosti zpracování již výše. Lze tedy uzavřít, že autor zvolené téma zpracoval a vyčerpал dostatečně.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava práce je po formální stránce přehledná. Velikost písma i jeho rozpal je standardní, počet úhozů pravděpodobně odpovídá průměrné normostraně. Součástí práce nejsou grafy ani tabulky, což je vzhledem k tématu pochopitelné. Lze uzavřít, že úprava odpovídá požadavkům kladeným na práce tohoto druhu.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň práce je standardní, drobné formální nedostatky zmíněny již výše.

6. Přípomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

6.1 Přípomínky – viz výše v rámci podrobného hodnocení.

6.2 Otázky k zodpovězení při obhajobě:

1) Lze z již analyzovaných judikátů předvídat postoj Nejvyššího a Ústavního soudu do dalších let? Uvedené problémy se jistě budou vyskytovat znovu, opakovaně, přinejmenším úměrně tomu, jak se bude šířit povědomí neplodných párů o těchto možnostech získání dítěte.

Doporučení/nedoporučení k obhajobě	práce	Závěrem lze konstatovat, že předložená diplomová práce, jak po obsahové, tak i formální, splňuje požadavky kladené na práce tohoto druhu, a proto doporučuji její přijetí k ústní obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň		Velmi dobře.

V Praze dne 17. 04. 2020

doc. JUDr. Ondřej Frinta, Ph.D.
vedoucí diplomové práce